

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Αναγκαίες ρυθμίσεις για την εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με τον αναθεωρημένο, με ισχύ από 1ης.1.2021, Κώδικα Αντιντόπινγκ του Παγκόσμιου Οργανισμού Αντιντόπινγκ»

Ι. Γενικές παρατηρήσεις

Α. Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο, μετά την επεξεργασία του από τη Διαρκή Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων, αποτελείται από πέντε (5) Μέρη και είκοσι τέσσερα (24) άρθρα, συμπεριλαμβανομένου του ακροτελεύτιου άρθρου, που ορίζει τον χρόνο έναρξης ισχύος του νόμου.

Με τις ρυθμίσεις του Μέρους Α' (άρθρα 1-7), υπό τον τίτλο «Ορισμοί-Πεδίο Εφαρμογής των κανόνων αντιντόπινγκ, Παραβάσεις κανόνων αντιντόπινγκ, Διαχείριση αποτελεσμάτων», τίθενται οι αναγκαίοι ορισμοί και ορίζεται το πεδίο εφαρμογής των κανόνων αντιντόπινγκ και οι φορείς που είναι αρμόδιοι για την εφαρμογή τους (άρθρο 1). Σημειωτέον ότι ο όρος «ντόπινγκ» χρησιμοποιήθηκε το πρώτον στον ν. 3057/2002. Ο προγενέστερος ν. 1646/1986 χρησιμοποιούσε τον όρο «φαρμακοδιέγερση». Στην Εισηγητική Έκθεση του ν. 3057/2002 αναφέρεται ότι «προτιμήθηκε ο όρος “ντόπινγκ” αντί της ελληνικής λέξης “φαρμακοδιέγερση”, που χρησιμοποιεί ο πιο πάνω ν. 1646/1986, γιατί ο όρος ντόπινγκ είναι ευρύτερος, αλλά και χρησιμοποιείται στη νομοθεσία όλων των χωρών. Με τη λέξη φαρμακοδιέγερση νοείται μόνο η χορήγηση ή η χρήση απαγορευμένων ουσιών, ενώ με το ντόπινγκ νοείται η χορήγηση σε αθλητή ή η λήψη από αυτόν απαγορευμένης ουσίας, αλλά επιπλέον και η εφαρμογή σε αυτόν απαγορευμένης μεθόδου». Περαιτέρω, προσδιορίζονται οι παραβάσεις κανόνων αντιντόπινγκ (άρθρο 2), το βάρος, τα μέσα και οι γενικοί κανόνες απόδειξης επί σχετικών παραβάσε-

ων (άρθρο 3), ο κατάλογος απαγορευμένων ουσιών και μεθόδων, ο τρόπος δημοσίευσης και αναθεώρησης του καταλόγου και η, κατ' εξαίρεση, χρήση απαγορευμένων ουσιών για θεραπευτικούς σκοπούς (Ε.Χ.Θ.Σ.) (άρθρο 4), ο σκοπός, η αρμοδιότητα και ο τρόπος διεξαγωγής των σχετικών ελέγχων και ερευνών, καθώς και το σύστημα πληροφοριών εντοπισμού ελεγχόμενων αθλητών (άρθρο 5), οι ειδικοί κανόνες ανάλυσης των δειγμάτων των αθλητών αποκλειστικά σε διαπιστευμένα από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Αντιντόπινγκ (World Anti-Doping Agency, WADA) εργαστήρια (άρθρο 6), και οι γενικές αρχές διαχείρισης αποτελεσμάτων και επιβολής προσωρινής αναστολής (προσωρινού αποκλεισμού) με την ολοκλήρωση της διαδικασίας έρευνας για απαγορευμένη ουσία ή απαγορευμένη μέθοδο (άρθρο 7).

Με τις ρυθμίσεις του Μέρους Β' (άρθρα 8-17), υπό τον τίτλο «Ακύρωση αποτελεσμάτων-Κυρώσεις-Εφέσεις-Παραγραφή», κατοχυρώνεται το δικαίωμα σε δίκαιη ακροαματική διαδικασία, ενώπιον ανεξάρτητης πρωτοβάθμιας πειθαρχικής επιτροπής, την οποία συγκροτεί ο Εθνικός Οργανισμός Αντιντόπινγκ, και ρυθμίζεται το περιεχόμενο και η διαδικασία γνωστοποίησης των σχετικών αποφάσεων (άρθρο 8), προβλέπεται η αυτοδίκαιη ακύρωση των αποτελεσμάτων, η αφαίρεση μεταλλίων, βαθμών κ.λπ., σε περίπτωση παράβασης κανόνα αντιντόπινγκ στο πλαίσιο ελέγχου εντός αγώνα (άρθρο 9), ορίζονται οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε αθλητές οι οποίοι παραβιάζουν τους κανόνες αντιντόπινγκ, όπως η ακύρωση των αποτελεσμάτων και η αφαίρεση μεταλλίων, βαθμών κ.λπ., ο αποκλεισμός από τους αγώνες και οι οικονομικές κυρώσεις, και περιγράφεται το πλαίσιο κατά τη διάρκεια του αποκλεισμού ή της προσωρινής αναστολής (προσωρινού αποκλεισμού) και η δυνατότητα επιστροφής στις προπονήσεις (άρθρο 10), ορίζονται οι κυρώσεις που επιβάλλονται σε αθλητικές ομάδες (άρθρο 11), καθώς και οι κυρώσεις κατά αθλητικών ομοσπονδιών ή άλλων αθλητικών φορέων οι οποίοι δεν συμμορφώνονται με τους κανόνες αντιντόπινγκ (άρθρο 12). Επίσης, προβλέπονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και οι προθεσμίες για την άσκηση έφεσης ενώπιον του Ανώτατου Συμβουλίου Επίλυσης Αθλητικών Διαφορών (Α.Σ.Ε.Α.Δ.) ή του Διεθνούς Διαιτητικού Αθλητικού Δικαστηρίου (Court of Arbitration for Sport-C.A.S.) (άρθρο 13), ρυθμίζονται ζητήματα εμπιστευτικότητας, γνωστοποίησης παράβασης κανόνα αντιντόπινγκ σε αθλητές ή άλλα πρόσωπα καθώς και δημοσιοποίησης των σχετικών στοιχείων (άρθρο 14), ορίζεται αποτέλεσμα των αποφάσεων που λαμβάνονται από υπογράφοντα οργανισμό αντιντόπινγκ, από δευτεροβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο ή από το C.A.S., το οποίο επέρχεται αυτοδίκαια και είναι δεσμευτικό, (άρθρο 15), προβλέπεται υποχρέωση συμμόρφωσης με τον Κώδικα, τα Διεθνή Πρότυπα και τους κανόνες αντιντόπινγκ του νομοσχεδίου την οποία υπέχουν όλες οι

εθνικές αθλητικές ομοσπονδίες και τα μέλη τους (άρθρο 16), και ρυθμίζονται ζητήματα παραγραφής των σχετικών παραβάσεων (άρθρο 17).

Με τις ρυθμίσεις του Μέρους Γ' (άρθρα 18-21), υπό τον τίτλο «Εκπαίδευση-Ρόλοι-Ευθύνες αθλητών, προσωπικού υποστήριξης και άλλων προσώπων», προβλέπεται ο σχεδιασμός, η εφαρμογή και η αξιολόγηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων πρόληψης του ντόπινγκ από τον Εθνικό Οργανισμό Αντιντόπινγκ (άρθρο 18), προσδιορίζονται, στο πλαίσιο αποτροπής και πρόληψης του ντόπινγκ, πρόσθετες υποχρεώσεις και ευθύνες των αθλητών, του προσωπικού υποστήριξης των αθλητών και άλλων προσώπων που υπάγονται στους κανόνες αντιντόπινγκ (άρθρα 19-21).

Με τις ρυθμίσεις του Μέρους Δ' (άρθρα 22-23), υπό τον τίτλο «Τελικές-Μεταβατικές-Καταργούμενες διατάξεις», τίθενται οι τελικές και οι μεταβατικής ισχύος διατάξεις (άρθρο 22), καθώς και οι διατάξεις που καταργούνται από την έναρξη ισχύος των προτεινόμενων ρυθμίσεων (άρθρο 23).

Τέλος, με τη ρύθμιση του Μέρους Ε' (άρθρο 24), υπό τον τίτλο «Έναρξη ισχύος», ορίζεται η έναρξη ισχύος των διατάξεων του νόμου.

Β. Όπως έχει επισημανθεί και στις από 13.2.2012 και 17.3.2016 εκθέσεις της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής επί των νομοσχεδίων «Αντιμετώπιση της βίας στα γήπεδα, του ντόπινγκ, των προσυνεννοημένων αγώνων και λοιπές διατάξεις» (ν. 4049/2012) και «Αναγκαίες ρυθμίσεις για την εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με το νέο Κώδικα Αντιντόπινγκ του Παγκόσμιου Οργανισμού Αντιντόπινγκ και άλλες διατάξεις» (ν. 4373/2016), ο αθλητισμός έχει αναχθεί σε συνταγματικά προστατευόμενο. Διά του άρθρου 16 παρ. 9 του Συντάγματος ο αθλητισμός τίθεται υπό την προστασία και τον έλεγχο του κράτους. Η προστασία του κράτους συνίσταται όχι μόνον στην οικονομική ενίσχυση των αθλητικών σωματείων, αλλά, κυρίως, στη θέσπιση νομικού πλαισίου ικανού να οργανώνει, να διασφαλίζει και να αναπτύσσει τη λειτουργία του αθλητικού γίγνεσθαι. Η εποπτεία του κράτους συνίσταται στον έλεγχο και την εξασφάλιση της νομιμότητας των αθλητικών δραστηριοτήτων (βλ., σχετικά, Δ. Παναγιωτόπουλο, Αθλητικό δίκαιο, Συστηματική θεμελίωση – εφαρμογή, Αθήνα - Κομοτηνή, 2001, σελ. 170 επ.).

Η καταπολέμηση του ντόπινγκ (για την έννοια του όρου, βλ. Δ. Παναγιωτόπουλο, όπ. π., σελ. 487-492, Μ.-Δ. Παπαλουκά, Doping, Αθήνα, 1995, σελ. 23-24, για τη δυσκολία μεταφοράς του ξένου όρου στην ελληνική, βλ. Σ. Αθανασέλη, Ειρ. Καμπερίδου, Ι. Λάιο, Σ. Χαρίτου, Ντόπινγκ: Σύγχρονη θεώρηση του προβλήματος, έκδοση του Εθνικού Συμβουλίου Καταπολέμησης του Ντόπινγκ, 2006, σελ. 13-14) στον αθλητισμό συνιστά ζητούμενο που απασχολεί το σύνολο της διεθνούς κοινότητας και αποτελεί αντικείμενο διαρκούς διεπιστημονικού διαλόγου (βλ., σχετικά, Π. Δέδε, Εισηγήσεις αθλητι-

κού δικαίου, Αθήνα, 2008, σελ. 255-260, Αν. Μαλάτο, Παραδόσεις αθλητικού δικαίου, β' έκδ., Αθήνα - Κομοτηνή, 2010, σελ. 791 επ.). Στην ελληνική έννομη τάξη το ντόπινγκ τιμωρείται, τόσο ως πειθαρχικό όσο και ως ποινικό αδίκημα (βλ. άρθρα 128 Α έως 128 ΙΔ του ν. 2725/1999, βλ. σχετικά και ΑΠ 630/2012, ΑΠ 347/2017, ΔΕφΑθ 2329/2015). Προστατευόμενα αγαθά είναι η γνησιότητα των αποτελεσμάτων των αγώνων και της αθλητικής προσπάθειας και η υγεία των αθλητών.

Σε διεθνές επίπεδο, τον Ιανουάριο του 2003, στο πλαίσιο των εργασιών της δεύτερης παγκόσμιας Συνδιάσκεψης στην Κοπεγχάγη για τη Φαρμακοδιέγερση στον Αθλητισμό, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Αντιντόπινγκ (World Anti-Doping Agency, WADA), εκπρόσωποι ογδόντα κυβερνήσεων, καθώς και η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή (ΔΟΕ), η Διεθνής Παραολυμπιακή Επιτροπή (ΔΠΕ), διεθνείς αθλητικές ομοσπονδίες, όλα τα Ολυμπιακά αθλήματα, εθνικές Ολυμπιακές και Παραολυμπιακές Επιτροπές, αθλητές, εθνικοί οργανισμοί αντι-ντόπινγκ, και διεθνείς οργανισμοί, συμφώνησαν ομόφωνα να υιοθετήσουν Κώδικα Αντιντόπινγκ (World Anti-Doping Code) ως τη βάση για τον αγώνα κατά του ντόπινγκ στον αθλητισμό (βλ., σχετικά, Δ. Παναγιωτόπουλο, Διεθνείς Αθλητικοί και Ολυμπιακοί Θεσμοί, Αθλητικό Διεθνές Δίκαιο, 2007, σελ. 238-241). Ο Παγκόσμιος Κώδικας Αντιντόπινγκ υιοθετήθηκε το 2003 και τέθηκε σε ισχύ το 2004.

Όπως επισημαίνεται στην Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης του νομοσχεδίου, «[ε]κείνη την εποχή, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Αντιντόπινγκ (World Anti-Doping Agency, WADA) δεσμεύτηκε να διασφαλίσει ότι ο Κώδικας θα ήταν ζωντανό έγγραφο, το οποίο θα υπόκειται σε περιοδική επανεξέταση. Σύμφωνα με τη δέσμευση αυτή, τον Φεβρουάριο του 2006 και τον Νοέμβριο του 2011, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Αντιντόπινγκ (WADA) ξεκίνησε Διαδικασίες Αναθεώρησης, με τροποποιήσεις που ενσωματώθηκαν στους Κώδικες 2009 και 2015, αντίστοιχα. Η διαδικασία αναθεώρησης για τον Κώδικα του 2015 ξεκίνησε στα τέλη του 2011 και, μετά από τρεις φάσεις διαβούλευσης επί μία διετία, ο αναθεωρημένος Κώδικας εγκρίθηκε ομόφωνα στις 15 Νοεμβρίου 2013 στην Παγκόσμια Διάσκεψη για το Ντόπινγκ στο Γιοχάνεσμπουργκ, Νότια Αφρική. Οι αναθεωρήσεις του κώδικα τέθηκαν σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2015, η δε ελληνική νομοθεσία εναρμονίσθηκε με τις εν λόγω αναθεωρήσεις με τον ν. 4373/2016 (Α' 49). Στη συνέχεια, στα τέλη του 2017 ξεκίνησε η διαδικασία αναθεώρησης για τον Κώδικα του 2021 και, μετά από τρεις φάσεις διαβούλευσης επί μία διετία, με περισσότερα από δύο χιλιάδες (2.000) σχόλια, ο αναθεωρημένος Κώδικας εγκρίθηκε ομόφωνα στις 7 Νοεμβρίου 2019 στην Παγκόσμια Διάσκεψη για το Ντόπινγκ στο Κατοβίτσε της Πολωνίας. Ο αναθεωρημένος κώδικας ετέθη σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου

2021, και με το προτεινόμενο νομοσχέδιο επιτυγχάνεται η επιβαλλόμενη εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με τις νέες τροποποιήσεις του» (βλ. Ανάλυση Συνεπειών Ρύθμισης, Α. Αιτιολογική Έκθεση, σελ. 72).

Σημειώνεται, συναφώς, ότι στις 19 Οκτωβρίου 2005, στο Παρίσι, η Γενική Συνέλευση της UNESCO υιοθέτησε διεθνή συμφωνία κατά του ντόπινγκ στον Αθλητισμό, τη Διεθνή Σύμβαση κατά της φαρμακοδιέγερσης («Συνθήκη της UNESCO»), στην οποία, μεταξύ άλλων, αναγνωρίζεται ο θεμελιώδης ρόλος του Παγκόσμιου Κώδικα Αντιντόπινγκ. Η εν λόγω Συνθήκη κυρώθηκε από τη χώρα μας με το άρθρο πρώτο του ν. 3516/2006. Σύμφωνα με το άρθρο 4 αυτής της Σύμβασης, προκειμένου να συντονισθεί η καταπολέμηση του ντόπινγκ στον αθλητισμό, σε εθνικό και σε διεθνές επίπεδο, τα συμβαλλόμενα στην ανωτέρω σύμβαση κράτη δεσμεύονται από τις αρχές και τις λοιπές διατάξεις του Παγκόσμιου Κώδικα Αντιντόπινγκ, ως βάσης για τα αναγκαία μέτρα προς επίτευξη των στόχων της Σύμβασης, τα οποία αναλαμβάνει να υιοθετήσει κάθε συμβαλλόμενο κράτος κατ' εφαρμογήν του άρθρου 5 της Σύμβασης. Εξ άλλου, ο ν. 2371/1996 έχει κυρώσει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση κατά το Ντόπινγκ του Συμβουλίου της Ευρώπης, που υπογράφηκε στο Στρασβούργο τη 16η Νοεμβρίου 1989.

Σύμφωνα με το εισαγωγικό κεφάλαιο του Παγκόσμιου Κώδικα Αντιντόπινγκ, σκοπός του Παγκόσμιου Κώδικα Αντιντόπινγκ και του Παγκόσμιου Προγράμματος Αντιντόπινγκ, το οποίο υποστηρίζει, είναι η προστασία του θεμελιώδους δικαιώματος των αθλητών να συμμετέχουν στον αθλητισμό χωρίς τη χρήση φαρμακοδιέγερσης και, συνεπώς, η προώθηση της υγείας, της δικαιοσύνης και της ισότητας των αθλητών σε ολόκληρο τον κόσμο, και η διασφάλιση εναρμονισμένων, συντονισμένων και αποτελεσματικών προγραμμάτων κατά του ντόπινγκ σε διεθνές και εθνικό επίπεδο ως προς τον εντοπισμό, την αποτροπή και την πρόληψη του ντόπινγκ. Ο Κώδικας αποτελεί το θεμελιώδες οικουμενικό κείμενο στο οποίο βασίζεται το Παγκόσμιο Πρόγραμμα Αντιντόπινγκ στον αθλητισμό, με στόχο την παγκόσμια εναρμόνιση των βασικών στοιχείων του αντιντόπινγκ. Το Παγκόσμιο Πρόγραμμα Αντιντόπινγκ διαθέτει, πλην του Κώδικα, και άλλα εργαλεία, που λειτουργούν παράλληλα και επικουρικά, όπως τα «Διεθνή Πρότυπα και τεχνικά έγγραφα» («International Standards and Technical Documents»), τα οποία έχουν στόχο την εναρμόνιση της δράσης των Οργανισμών Αντιντόπινγκ, αρμόδιων για συγκριμένους τεχνικούς και επιχειρησιακούς τομείς των προγραμμάτων αντιντόπινγκ, καθώς και τα «Πρότυπα Βέλτιστης Πρακτικής και οι Κατευθυντήριες Οδηγίες» («Models of Best Practice and Guidelines»), που βασίζονται στον Κώδικα και τα Διεθνή Πρότυπα, δεν έχουν υποχρεωτικό χαρακτήρα, και στοχεύουν στην ανεύρεση λύσεων σε διάφορους τομείς του αντιντόπινγκ (βλ. Κώδικα Αντιντόπινγκ

2021 «World Anti-Doping Code 2021», σελ. 9-13 https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/2021_wada_code.pdf).

Ο Κώδικας, σύμφωνα με την Εισαγωγή που τίθεται στο Πρώτο Μέρος του, παραθέτει συγκεκριμένους κανόνες και αρχές αντιντόπινγκ που πρέπει να ακολουθούνται από τους οργανισμούς οι οποίοι είναι αρμόδιοι για την υιοθέτηση ή επιβολή των σχετικών κανόνων στο πλαίσιο της δικαιοδοσίας τους, όπως, π.χ., η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή, η Διεθνής Παραολυμπιακή Επιτροπή, οι Διεθνείς Ομοσπονδίες, οι Εθνικές Ολυμπιακές και Παραολυμπιακές Επιτροπές, οι Μείζονες Οργανισμοί Αθλητικών Διοργανώσεων και οι Εθνικοί Οργανισμοί Αντιντόπινγκ. Όλες οι διατάξεις του Κώδικα είναι υποχρεωτικές, κατ' ουσίαν, και πρέπει να τηρούνται από κάθε Οργανισμό Αντιντόπινγκ, αθλητή ή άλλο πρόσωπο. Εν τούτοις, ο Κώδικας δεν αντικαθιστά ούτε ακυρώνει την ανάγκη υιοθέτησης εμπεριστατωμένων κανόνων αντιντόπινγκ από κάθε Οργανισμό Αντιντόπινγκ ξεχωριστά. Έτσι, ενώ κάποιες διατάξεις του Κώδικα πρέπει να ενσωματωθούν από τον εκάστοτε Οργανισμό Αντιντόπινγκ στους δικούς του κανόνες, χωρίς ουσιαστικές αλλαγές, άλλες διατάξεις του Κώδικα στοιχειοθετούν υποχρεωτικές κατευθυντήριες αρχές που επιτρέπουν ευελιξία στη διαμόρφωση των κανόνων από κάθε Οργανισμό Αντιντόπινγκ (βλ. άρθρο 23 του Κώδικα).

Οι κανόνες αντιντόπινγκ, των οποίων επιδιώκεται η επιβολή κατά τρόπο οικουμενικό και εναρμονισμένο, διαφέρουν κατά τη φύση τους από τις ποινικές και αστικές διαδικασίες. Δεν περιορίζονται από οποιαδήποτε εθνική απαίτηση και νομικό πρότυπο που ισχύει για τις διαδικασίες αυτές, μολονότι στόχος τους είναι να εφαρμόζονται με τήρηση της αρχής της αναλογικότητας και των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Κατά την εξέταση των γεγονότων μίας συγκεκριμένης υπόθεσης, τα δικαστήρια, οι επιτροπές και τα λοιπά σώματα που είναι επιφορτισμένα με την έκδοση της απόφασης θα πρέπει να γνωρίζουν και να λαμβάνουν υπόψιν τους τη διακριτή φύση των κανόνων του Κώδικα αντιντόπινγκ και το γεγονός ότι οι κανόνες αυτοί εκφράζουν τη συναίνεση ενός ευρέος φάσματος ενδιαφερόμενων μερών ανά τον κόσμο, με κοινό παρονομαστή το ευ αγωνίζεσθαι (βλ. Κώδικα Αντιντόπινγκ 2021 «World Anti-Doping Code 2021», σελ. 16-18 https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/2021_wada_code.pdf).

Σε κάθε χώρα ορίζεται Εθνικός Οργανισμός Αντιντόπινγκ ως έχων την πρωταρχική αρμοδιότητα και ευθύνη για την υιοθέτηση και εφαρμογή κανόνων αντιντόπινγκ, τη φροντίδα της συλλογής δειγμάτων, τη διαχείριση των αποτελεσμάτων των ελέγχων και τη διεξαγωγή των ακροαματικών διαδικασιών σε εθνικό επίπεδο. Στη χώρα μας, Εθνικός Οργανισμός Αντιντόπινγκ είναι το Εθνικό Συμβούλιο Καταπολέμησης του Ντόπινγκ (Ε.Σ.ΚΑ.Ν.), το ο-

ποίο συστάθηκε με το άρθρο 57 του ν. 3057/2002 (προσθήκη άρθρου 128 ΣΤ στον ν. 2725/1999). Στη συνέχεια, με το άρθρο 11 του ν. 4049/2012 θεσπίσθηκε ο Εθνικός Οργανισμός Καταπολέμησης του Ντόπινγκ (Ε.Ο.ΚΑ.Ν.), ο οποίος, σύμφωνα με σχετική μεταβατική διάταξη, υπεισέρχεται στις αρμοδιότητές του Ε.Σ.ΚΑ.Ν. Σύμφωνα με την περίπτωση β΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ν. 4373/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 του ν. 4684/2020, η οποία δεν καταργείται με το παρόν νομοσχέδιο, μέχρι να ολοκληρωθεί η στελέχωση και να διαπιστωθεί η εν γένει λειτουργική ετοιμότητα του Ε.Ο.ΚΑ.Ν., εξακολουθεί να λειτουργεί το Ε.Σ.ΚΑ.Ν. ως προς τα επείγοντα ζητήματα, ιδίως δε ως προς τις αρμοδιότητες των περιπτώσεων (α) και (ε) της παρ. 5 του άρθρου 128 ΣΤ΄ του ν. 2725/1999 (Α΄ 121), που αφορούν στη διαδικασία διενέργειας των ελέγχων ντόπινγκ και διαχείρισης των αποτελεσμάτων τους (βλ. και άρθρα 1.Α.λα΄ και 23 του νομοσχεδίου).

II. Παρατηρήσεις επί των περιεχομένων

Στον πίνακα περιεχομένων του νομοσχεδίου, το άρθρο 8, υπό τον τίτλο «Διαχείριση αποτελεσμάτων – Δικαίωμα σε μία δίκαιη ακροαματική διαδικασία και ανακοίνωση απόφασης» εμφανίζεται ως άρθρο του Μέρους Α΄, υπό τον τίτλο Ορισμοί-Πεδίο Εφαρμογής των κανόνων αντιντόπινγκ, Παραβάσεις κανόνων αντιντόπινγκ, Διαχείριση αποτελεσμάτων», ενώ, στο κείμενο του νομοσχεδίου, το άρθρο 8 αποτελεί το πρώτο άρθρο του Μέρους Β΄, υπό τον τίτλο «Ακύρωση αποτελεσμάτων-Κυρώσεις-Εφέσεις-Παραγραφή».

Για λόγους νομοτεχνικής ορθότητας, σκόπιμο είναι να μετακινηθεί το άρθρο 8 στο Μέρος Α΄ του νομοσχεδίου, καθώς, σύμφωνα με τον τίτλο του Μέρους Α΄, το αντικείμενο του άρθρου 8 εντάσσεται στο πεδίο ρύθμισης του Μέρους αυτού.

III. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου 1

Στην παρ. Α., περιπτώσεις ε), ιβ), κ), νε), οα) γίνεται αναφορά στην περίπτωση οστ). Η αναφορά εντός εισαγωγικών στην περίπτωση οστ) θα ήταν χρήσιμο να διορθωθεί στο ορθό: «Συνέπειες παραβάσεων κανόνων αντιντόπινγκ».

2. Επί του άρθρου 4

Σύμφωνα με το άρθρο 4.1. «[ο] κατάλογος των απαγορευμένων, όπως δημοσιεύεται και αναθεωρείται κάθε φορά από τον WADA και περιγράφεται στο άρθρο 4.1. του Κώδικα, αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος».

Παρατηρείται, ωστόσο, ότι ο εν λόγω κατάλογος δεν προσαρτάται ως παράρτημα στο υπό ψήφιση νομοσχέδιο, ώστε να αποτελεί πράγματι αναπόσπαστο τμήμα του (βλ., συναφώς, Εγχειρίδιο Νομοπαρασκευαστικής Μεθοδολογίας, Αθήνα, 2020, περ. 1.3.15. σελ. 42).

3. Επί του άρθρου 5

Σύμφωνα με το άρθρο 5.2.3., «[Ο] WADA έχει δικαιοδοσία ελέγχου εντός αγώνα και εκτός αγώνα, όπως προβλέπεται στο άρθρο 20.7.10. του Κώδικα». Σημειώνεται συναφώς ότι, σύμφωνα με το άρθρο 20.7.10. του Κώδικα, η εν λόγω δικαιοδοσία ελέγχου συντρέχει σε εξαιρετικές περιπτώσεις και υπό την καθοδήγηση του Γενικού Διευθυντή του WADA.

4. Επί του άρθρου 7

α. Σύμφωνα με το άρθρο 7.4.3. «[κ]ατά παρέκκλιση των άρθρων 7.4.1. και 7.4.2., δεν δύναται να επιβληθεί προσωρινή αναστολή (προσωρινός αποκλεισμός), εκτός εάν δοθεί στον αθλητή ή άλλο πρόσωπο: (α) η δυνατότητα μιας προδικαστικής ακρόασης, είτε πριν είτε σε εύλογο χρόνο μετά την επιβολή της προσωρινής αναστολής (προσωρινού αποκλεισμού) ή (β) η δυνατότητα εσπευσμένης ακροαματικής διαδικασίας, σύμφωνα με το άρθρο 9». Εν προκειμένω, παρατηρείται ότι, με το ανωτέρω εδάφιο, δεν φαίνεται να θεσπίζεται παρέκκλιση από τα άρθρα 7.4.1. και 7.4.2., τα οποία ρυθμίζουν την υποχρεωτική προσωρινή αναστολή (προσωρινός αποκλεισμός) μετά από αντικανονικό αναλυτικό εύρημα ή αντικανονικό εύρημα διαβατηρίου και, την προαιρετική προσωρινή αναστολή (προσωρινός αποκλεισμός) βάσει αντικανονικού αναλυτικού ευρήματος για ουσίες ειδικής αναφοράς και μεθόδους ειδικής αναφοράς, μολυσμένα προϊόντα ή άλλες παραβάσεις κανόνα αντιντόπινγκ, αντίστοιχα, αλλά τίθενται οι γενικές προϋποθέσεις προσωρινής αναστολής. Επομένως, το ανωτέρω εδάφιο, θα μπορούσε να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Δεν δύναται να επιβληθεί προσωρινή αναστολή (προσωρινός αποκλεισμός) σύμφωνα με τα άρθρα 7.4.1. και 7.4.2., εκτός εάν δοθεί στον αθλητή ή άλλο πρόσωπο: (α) η δυνατότητα προδικαστικής ακρόασης, είτε πριν από την επιβολή προσωρινής αναστολής είτε σε εύλογο χρόνο μετά την επιβολή προσωρινής αναστολής (προσωρινού αποκλεισμού) ή (β) η δυνατότητα εσπευσμένης ακροαματικής διαδικασίας, σύμφωνα με το άρθρο 9» (βλ. αντίστοιχη διατύπωση στο άρθρο 8.9.3. του ν. 4373/2016).

β. Ως προς την ως άνω δυνατότητα προδικαστικής ακρόασης του αθλητή, παρατηρούνται τα εξής: Η διάταξη του άρθρου 20 παρ. 2 του Συντάγματος ορίζει ότι «Το δικαίωμα της προηγούμενης ακρόασης του ενδιαφερομένου ισχύει και για κάθε διοικητική ενέργεια ή μέτρο που λαμβάνεται σε βάρος

των δικαιωμάτων ή συμφερόντων του», και καθιερώνει το δικαίωμα ακρόασης του πολίτη ως ιδιαίτερη μορφή συμμετοχής του στη διοικητική διαδικασία. Εξ άλλου, σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, «Οι διοικητικές αρχές, πριν από κάθε ενέργεια ή μέτρο σε βάρος των δικαιωμάτων ή συμφερόντων συγκεκριμένου προσώπου, οφείλουν να καλούν τον ενδιαφερόμενο να εκφράσει τις απόψεις του, εγγράφως ή προφορικώς, ως προς τα σχετικά ζητήματα». Με τις διατάξεις αυτές κατοχυρώνεται το ατομικό δικαίωμα κάθε ενδιαφερομένου να αναπτύξει εγγράφως ή προφορικώς τις απόψεις του για τα δικαιώματα ή συμφέροντά του, πριν από τη λήψη του διοικητικού μέτρου (βλ. ΣτΕ 3609/2009), και καθιερώνεται τόσο αντίστοιχη υποχρέωση της διοίκησης για πρόσκληση και ακρόασή του, όσο και, γενικότερα, θεμελιώδης κανόνας της διοικητικής διαδικασίας. Περαιτέρω, πρέπει να παρέχεται επαρκής χρόνος στον ενδιαφερόμενο, προκειμένου να μπορεί να προετοιμάσει τις απόψεις του (ΣτΕ 1381/1997 και 715/2013, όπως αναφέρονται σε Ν. Νικολάκη, Ερμηνεία επί του άρθρου 20 § 2 του Συντάγματος, σε Φ. Σπυρόπουλο - Ξ. Κοντιάδη - Χ. Ανθόπουλο - Γ. Γεραπετρίτη, Το Σύνταγμα, Κατ' άρθρο ερμηνεία, 2017, σελ. 517).

Υπό το φως των ανωτέρω, η αναφορά στον εύλογο χρόνο της δυνατότητας προδικαστικής ακρόασης θα μπορούσε να οριοθετηθεί χρονικά, και για τον πρόσθετο λόγο ότι πρόκειται για διάταξη την οποία, τα υπογράφοντα τον Κώδικα μέρη, σύμφωνα με το άρθρο του 23, δεν δεσμεύονται να ενσωματώσουν χωρίς αποκλίσεις.

5. Επί του άρθρου 8

Σύμφωνα με το άρθρο 8.1.2.3., «Κατά τον διορισμό του από τον πρόεδρο ως μέλους της πρωτοβάθμιας πειθαρχικής επιτροπής του Εθνικού Οργανισμού Αντιντόπινγκ, κάθε μέλος υπογράφει δήλωση περί ανυπαρξίας γεγονότων ή γνωστών περιστατικών σε αυτό που ενδέχεται να θέσουν υπό αμφισβήτηση την αμεροληψία του έναντι οποιουδήποτε από τους διαδίκους, εκτός από εκείνα τα περιστατικά που αναφέρονται στη δήλωση». Εν προκειμένω, παρατηρείται ότι ο όρος «διάδικοι» δεν είναι δόκιμος, καθώς δεν προσιδιάζει στην πειθαρχική, αλλά στη δικαιοδοτική διαδικασία και, επομένως, θα μπορούσε να αντικατασταθεί με τον όρο «τα μέρη».

6. Επί του άρθρου 10

α. Στο άρθρο 10.2.2. η φράση «εάν δεν ισχύει το άρθρο 10.2.1.» θα ήταν δόκιμο να αντικατασταθεί ως εξής: «σε περίπτωση μη εφαρμογής του άρθρου 10.2.1.». Αντίστοιχα, στην περ. 10.3. η φράση «εκτός εάν ισχύουν τα άρθρα 10.6 ή 10.7» θα μπορούσε να αντικατασταθεί με τη φράση: «εκτός αν

εφαρμόζονται τα άρθρα 10.6 ή 10.7» .

6. Στο άρθρο 10.6.1. η φράση «[ό]λες οι μειώσεις του άρθρου 10.6.1. αλληλοαποκλείονται και δεν αθροίζονται» θα μπορούσε να αντικατασταθεί ως εξής: «Οι μειώσεις του άρθρου 10.6.1. δεν συντρέχουν σωρευτικά».

7. Επί του άρθρου 14

Σύμφωνα με το άρθρο 14.1.2., «[γ]νωστοποίηση για τη βεβαίωση παράβασης κανόνα αντιντόπινγκ στον Εθνικό Οργανισμό Αντιντόπινγκ του αθλητή ή άλλου προσώπου, εάν ο οργανισμός αυτός είναι διαφορετικός από τον αντίστοιχο ελληνικό, τη διεθνή ομοσπονδία και τον WADA, πραγματοποιείται όπως προβλέπεται στα άρθρα 7 και 14 και διενεργείται ταυτόχρονα με τη γνωστοποίηση προς τον αθλητή ή όποιο άλλο πρόσωπο». Παρατηρείται συναφώς ότι, σύμφωνα με το σημείο 112 του εισαγωγικού μέρους του Κανονισμού 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/EK, «[ο]ι εν λόγω παρεκκλίσεις [που αφορούν σε διαβίβαση προσωπικών δεδομένων] θα πρέπει να εφαρμόζονται ιδίως σε διαβιβάσεις δεδομένων που ζητήθηκαν και είναι αναγκαίες για σημαντικούς λόγους δημόσιου συμφέροντος, για παράδειγμα σε περιπτώσεις διεθνών ανταλλαγών δεδομένων μεταξύ αρχών ανταγωνισμού, φορολογικών ή τελωνειακών αρχών, μεταξύ αρχών χρηματοοικονομικής εποπτείας, μεταξύ υπηρεσιών αρμόδιων για θέματα κοινωνικής ασφάλισης ή δημόσιας υγείας, λόγου χάρη σε περίπτωση ιχνηλάτησης επαφών για τη διαπίστωση μολυσματικών νόσων ή με σκοπό τον περιορισμό και/ή την εξάλειψη της φαρμακοδιέγερσης (ντόπινγκ) στον αθλητισμό».

8. Επί του άρθρου 17

Το άρθρο 17 φέρει τον τίτλο «Παραγραφή» και ορίζει ότι «[ο]υδεμία διαδικασία παράβασης κανόνα αντιντόπινγκ κινείται κατά αθλητή ή άλλου προσώπου, παρά μόνο εάν ο συγκεκριμένος αθλητής ή το άλλο πρόσωπο έχει λάβει σχετική γνωστοποίηση για την παράβαση κανόνα αντιντόπινγκ, όπως προβλέπεται στο άρθρο 7, ή εάν έχει γίνει εύλογη απόπειρα γνωστοποίησης εντός δέκα (10) ετών από την ημερομηνία που φέρεται να έχει σημειωθεί η παράβαση».

Για λόγους νομικής ακριβολογίας, και προκειμένου το περιεχόμενο του άρθρου να ανταποκρίνεται στον τίτλο του, θα μπορούσε να διατυπωθεί ρητά ότι η παράβαση κανόνα αντιντόπινγκ υπόκειται σε δεκαετή παραγραφή. Σε διαφορετική περίπτωση, θα μπορούσε ο τίτλος του άρθρου να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Προθεσμία γνωστοποίησης παράβασης κανόνα αντιντόπινγκ».

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2021

Οι Εισηγητές
 Δάφνη Ακουμιανάκη
 Επιστημονική Συνεργάτις
 Νέστωρ Πολίτης
 Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
 Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
 Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
 Αναπληρωτής Καθηγητής
 του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
 Επιστημονικών Μελετών
 Αστέρης Πλιάκος
 Καθηγητής του Οικονομικού
 Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
 Κώστας Μαυριάς
 Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών